

**33. Mezinárodní smetanovská klavírní soutěž
33rd Smetana International Piano Competition**

Velký sál Měšťanské besedy
Burgher's House – Great Hall

18. listopadu 2018, 19.00 hodin
18th November 2018, 7.00 p.m.

**Finále 3. kategorie
The finals of the 3rd category**

**Pižeňská filharmonie
Pilsen Philharmonic Orchestra**

Nikol Kraft
dirigentka
conductor

Wolfgang Amadeus Mozart   Koncert d moll pro klavír a orchestr KV 466
Allegro, Romance, Allegro assai

Lucie Langerová

Ludwig van Beethoven   Koncert pro klavír a orchestr G dur op. 58
Allegro moderato, Andante con moto, Rondo, Vivace

Darya Vasileva

*****

Wolfgang Amadeus Mozart   Koncert C dur pro klavír a orchestr KV 467
Allegro maestoso, Andante, Allegro vivace assai

Vojtěch Trubač

Ludwig van Beethoven   Koncert pro klavír a orchestr G dur op. 58
Allegro moderato, Andante con moto, Rondo, Vivace

Tomáš Vrána

*****

**Oznámení výsledků soutěže 3. kategorie
The announcement of the 3rd category results**

Pro každého přihlášeného soutěžícího III. kategorie **Mezinárodní Smetanovské klavírní soutěže** je velmi motivující skutečností, že ve 3. kole – finále soutěže dostane příležitost si zahrát za doprovodu profesionálního orchestru. Účastníci soutěže mají možnost vybírat repertoár pro toto kolo z předem vypsání seznamu koncertů pro klavír a orchestr, který obsahuje 13 „povolených“, dá se říci pro klavíristu páteřních děl z období klasicismu a romantismu. Shodou okolností letos uslyšíme díla pouze období klasicismu, nicméně jejich kouzlo vtáhne do děje finále určitě každého dnešního posluchače.

Ve tvorbě, kterou věnoval **Wolfgang Amadeus Mozart /1756-1791/** klavíru, zaujímá ta, kterou zkomponoval pro klavír s doprovodem orchestru významné místo. Kromě dvou rond a dvojkoncertu je autorem i Koncertu pro 3 klavíry a orchestr. Pro sólový klavír vytvořil celkem 27 koncertů. 2 koncerty, které dnes uslyšíme, patří do vrcholného vídeňského období tvorby génia a je zajímavé, že je dokončil jen měsíc po sobě.

Koncert pro klavír a orchestr d moll, K 466, v pořadí dvacátý, byl dokončen 10. února 1785. Je poměrně velmi často uváděn, neboť je pro klavíristy zajímavý svým závažnějším charakterem /je to vedle Koncertu c moll K 491 jeho jediný koncert v mollové tónině/ a také tím, že spolupráce sólisty a orchestru je zde již nová – implicitní. Sólista je plně integrován do hudebního dění. Koncert začíná dobře definovanými tématy představenými v orchestru, na které může klavírista bez problému navázat. Nejen tónina, mimochodem stejná jako v Mozartově Requiem, ale i přítomný synkopický rytmus a přítomnost triol podtrhují vážný charakter koncertu. Kadenci k tomuto koncertu Mozart nezaznamenal, vytvořil ji ale třeba J. N. Hummel, nebo L. van Beethoven a koneckonců si ji může vytvořit dle dobové praxe každý interpret sám... Ve druhé větě, psané ve třídlíné formě je zajímavé, že se Mozart po klidném úvodu v paralelní tónině B dur uchyluje ve středním díle opět k dramatickému charakteru, zazní opět triolový rytmus. Věta se ve své 3. části opět uklidní. Vzrušené téma 3. věty je uvedeno nejprve v klavíru, věta má formu ronda.

Během desetitýdenní návštěvy svého otce Leopolda ve Vídni, kdy Mozartova rodina žila bohatým společenským životem zkomponoval Wolfgang Amadeus Mozart kromě Andante k jednomu houslovému koncertu, dvou zednářských skladeb, kantáty Davidde penitente i další **Klavírní koncert C dur, K 467**. Práci na něm dokončil 9. března r. 1785. Všeobecně se dá říci, že se v tomto koncertu harmonicky spojuje síla a velikost s ostře narýsovanými překvapivými tématy. První takové překvapení přichází v taktu 109, kdy místo očekávané dominanty G dur Mozart uvede téma v g moll, nikoli nepodobné tématu jeho známé Symfonie g moll z r. 1788, které se ale již v dalším průběhu neobjeví. Mozartova kadence opět není zaznamenána. Druhou větou je známé Andante F dur s pizzicaty ve spodních smyčcích a s dusítky hrajícími vrchními smyčci. Třetí věta má rytmus opery buffa, ačkoli je jeho tématický materiál tomuto žánru daleko vzdálen. Koncert jako celek vyznívá velmi optimisticky.

Ludwig van Beethoven /1770 – 1827/ je autorem pěti klavírních koncertů. Pro klavír s doprovodem orchestru a přítomností smíšeného pěveckého sboru však vytvořil i Fantasií a sólový klavír figuruje spolu s houslemi a violoncellem v autorově Trojkoncertu op. 56.

Svůj **4. klavírní koncert G dur, op. 58** tvořil Beethoven v letech 1805 až 1806. Dílo mělo premiéru s autorem u klavíru v březnu 1807 v domě prince Lobkowitz – Beethovenova patrona. Tisk tehdy sdělil: „nejkrásnější, nejpodivnější a nejtěžší přede vším, co Beethoven napsal. Pro sólistu nicméně méně výhodný“. Tehdy také na koncertě přítomný známý skladatel písní a hudební spisovatel Johann Friedrich Reichardt referoval: „k ohromení všech provedl Beethoven dílo v nejrychlejších tempech. Andante, mistrovskou větu krásného dokonalého zpěvu zpíval na svém nástroji opravdu s hlubokým melancholickým pocitem“. Jako 5. klavírní koncert je věnován arcivévodovi Rudolfovi, kterého Beethoven vyučoval hře na klavír. Charakter koncertu je však úplně jiný. Začíná klavírním sólem, nikoli orchestrální předehrou, což bylo v té době neobvyklé. Hlavní téma 1. věty tak zazní v klavíru, orchestr jej až po té rozvede. Tímto Beethoven potvrzuje určitý vůdčí nárok sólového nástroje pro tento koncert. Věta je napsána tradičně v sonátové formě. Také začátek věty druhé je neobvyklý. Je tvořen dialogem, kdy na naléhavé vstupy – jakoby otázky orchestru odpovídá sólista klidně, v nejspodnější dynamice. Druhá věta je poměrně krátká a plynule přechází do třetí věty – ronda, kde uslyšíme v jejím závěru autorem vypracovanou kadenci. I když není takového rozsahu jako v 1. větě, je její přítomnost méně obvyklá. Autor později provedl 4. koncert spolu s dalšími svými díly na Hudební akademii 22. prosince r. 1808 ve Vídni.

Petr Novák